

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος υπήρξε ο πλέον αιματηρός για την Ελλάδα πόλεμος τον 20ό αιώνα¹. Ήταν και το πρώτο θερμό θέατρο του Ψυχρού Πολέμου και ως τέτοιο απασχόλησε τις κυβερνήσεις και την κοινή γνώμη παγκοσμίως, ιδιαίτερα δε στην Ευρώπη.

Η παρούσα μελέτη παρακολουθεί τις εξελίξεις στην Ελλάδα από τον Δεκέμβριο 1944 ως και το τέλος του 1949, όπως τις είδαν στη Σουηδία. Αποτελεί έτσι ένα ιστορικό του ελληνικού Εμφυλίου από τη σκοπιά μιας χώρας με σχετικά λίγους δεσμούς με την Ελλάδα και με περιορισμένη εμπλοκή στις διεθνείς εξελίξεις, χώρα που παρουσιάζει όμως την ιδιαιτερότητα να είναι μία από τις λίγες στη γηραιά ήπειρο που παρέμεινε εκτός των αντίπαλων συνασπισμών που διαμορφώθηκαν εκείνη την περίοδο.

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ο ελληνικός Εμφύλιος έχει μελετηθεί εκτενώς, τις τελευταίες μάλιστα δεκαετίες με τη βοήθεια των αρχείων των χωρών που είχαν εμπλακεί άμεσα ή έμμεσα σ' αυτόν.

Μελέτες που ερευνούν το πώς είδαν και κάλυψαν τον Εμφύλιο η κοινή γνώμη και ο Τύπος άλλων χωρών, εξ όσων γνωρίζω, υπάρχουν κυρίως για τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γαλλία, δηλαδή για Μεγάλες Δυνάμεις με σημαντικά συμφέροντα στα Βαλκάνια και την Εγγύς Ανατολή².

1. Τα θύματα του Εμφυλίου 1946-1949 (νεκροί και αγνοούμενοι) υπολογίζονται σε 40.000 περίπου, αν μάλιστα προσθέσουμε και τα θύματα των Δεκεμβριανών, ξεπερνούν τις 50.000. Σε αυτούς δεν συνυπολογίζονται οι άμαχοι, που ήταν επίσης πολλές χιλιάδες. Συγκριτικά, οι ελληνικές απώλειες (νεκροί και αγνοούμενοι, χωρίς τους αμάχους) στη μικρασιατική εκστρατεία ήταν 40.000 περίπου και στον ελληνοϊταλικό πόλεμο περίπου 15.000 (βλ. στοιχεία στο Μαργαρίτης [Ε 2005], Α 50-51).

2. Μ. Βρετανία: Koutsorapanou (Ε 2020), Sakkas (Ε 2007), Χρηστίδης (Ε 2015)· Γαλλία: Μπάλτα (Ε 1993), Παπαστάμκου (Ε 2015). Ένας τόμος που εκδόθηκε από το Πανεπιστήμιο